

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kokous

20.1.2017

ESITYS KASVUPALVELUJEN JÄRJESTÄMISVASTUUTA KOSKEVAKSI PÄÄKAUPUNKISEUDUN ERILLISRATKAISUKSI

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien yksimielinen ja yhteinen esitys vastaukseksi valtioneuvostolle:

Pääkaupunkiseutu ja sitä ympäröivä Uusimaa on alueena erityislaatuinen. Toimintaympäristönä se poikkeaa talouden dynamiikan, elinkeinorakenteen, ulkomaisten investointien ja maahanmuuttajien suuren määrän suhteen muusta Suomesta.

Pääkaupunkiseudun kaupungit ovat valmiita yhteisvastuullisesti järjestämään alueen kasvupalvelut. Selkeälle hallinnolliselle ratkaisumallille on tarve väestörikkaalla, maahanmuuttovaltaisella työmarkkina- ja talousalueella. Pääkaupunkiseudun kaupungit pitävät erillISRatkaisua kasvupalvelujen järjestämisessä perusteltuna. Kokoamalla nykyiset useamman julkishallinnon toimijan vastuulla olevat työ-, elinkeino- ja maahanmuuttajapalvelun järjestäminen yhteen asiakaslähtöisiksi kasvupalveluiksi yhden julkisen toimijan vastuulle pystytään tuottamaan lisäarvoa alueen yrityksille ja asukkaille.

Pääkaupunkiseudun kaupungit esittävät kasvupalveluiden järjestämisvastuuta koskevan pääkaupunkiseudun lakiin perustuvan erillISRatkaisun toteuttamista ja jatkovalmistelua ensisijaisesti kuntayhtymämallin pohjalta. Mallia on kuvattu liitteessä.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen esitys perustuu valtioneuvoston neuvotteluissaan 1.10. sopimiin linjauksiin ja 21.11.2016 saapuneessa kirjeestä ilmeneviin erillISRatkaisun jatkovalmistelun periaatteisiin.

ErillISRatkaisun hallintomallina lakisääteinen kuntayhtymä

ErillISRatkaisussa kasvupalveluiden järjestämisvastuu ja mahdollisesti osa aluekehittämisen tehtävien järjestämisvastuusta siirrettäisiin perustettavalle pääkaupunkiseudun

kasvupalvelukuntayhtymälle, jonka jäseninä olisivat lähtökohtaisesti pääkaupunkiseudun kaupungit. Kuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokous vastaavalla tavalla kuin esimerkiksi Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymässä.

Muilla Uudenmaan kunnilla on mahdollisuus liittyä kuntayhtymän jäseneksi kuntakohtaisten päätösten perusteella.

Erilliskorjausten keskeiset periaatteet ja tavoitteet

Kaupunkien merkittävä panos kasvupalveluihin yhdistettäisiin alueellisiin ja kansallisen tason kasvupalveluihin siten, että niistä syntyisi asiakaslähtöinen Uudenmaan ja koko Suomen kasvua sekä maahanmuuttajien kotoutumista edistävä kokonaisuus. Yhden järjestämisvastuussa olevan tahon mallin mahdollistama selkeä, tehokas ja vaikuttava palveluiden yhteensovittaminen tuottaisi lisäarvoa kasvupalveluiden yritys- ja henkilöasiakkaille. Laajalla palveluvalikolla pystytään luomaan niin kielelliset palvelut kuin esimerkiksi erikoistuvat neuvontapalvelut nykyistä paremmin yhteistyössä kuntien kanssa. Erilliskorjaus mahdollistaa myös työvoima- ja kotouttamisen osalta koulutuskokonaisuuden toteuttamisen koordinoitusti.

Kasvupalvelukuntayhtymä tekisi laajasti yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Talouden ja työmarkkinoiden tunnusluvut sekä maahanmuuttajien määrä poikkeavat pääkaupunkiseudulla muusta Suomesta. Alueella merkittävien maahanmuuttoon ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaan liittyvien haasteiden ratkaiseminen vaatii erilliskorjausta. Tämä on tarpeen myös alueen suuren pitkään työttömänä olleiden määrän ja korkeasti koulutettujen pitkäaikaistyöttömien suhteellisesti suuremman osuuden takia. Kasvuennusteiden mukaan seudun rooli kansallisen kasvun veturina tulee säilymään vähintään nykyisenlaisena.

Kasvupalvelukuntayhtymälle kuuluisi järjestämisvastuu sille säädettyjen tehtävien osalta koko Uudenmaan maakunnan alueella. Erilliskorjauksessa ei esitetä muutoksia kuntien yleiseen toimialaan tai alueen elinvoiman edistämisen tehtäviin. Lakisääteisiä tehtäviä hoitava kuntayhtymä voisi kuitenkin hoitaa myös muita, kuntien vapaaehtoisesti sille antamia tehtäviä, mikäli kuntayhtymän perussopimuksessa tai muussa sopimuksessa olisi näin sovittu.

Erilliskorjauksessa järjestämisvastuu ja tuottaminen pidetään erillään ja palvelut tuotetaan monituottajamallin periaatteella.

Kansanvaltaisuuden toteuttamiseksi säädettäisiin, että kunnalla, joka ei ole kuntayhtymän jäsen, olisi oikeus osallistua edustajansa välityksellä päätöksentekoon niissä asioissa, jotka liittyisivät lakisääteiseen kasvupalveluiden järjestämiseen, kun päätöksellä voisi olla vaikutusta kuntaan ja sen asukkaisiin. Näin varmistettaisiin, että maakunnan asukkailla olisi yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa palveluiden järjestämiseen.

Kasvupalvelukuntayhtymän perusrahoitus tulisi valtiolta samaan tapaan kuin kasvupalveluista järjestämisvastuussa oleville maakunnille. Jäsenkuntien ja Uudenmaan muiden kuntien rahoitusosuudet perustuisivat kuntien sopimusperusteisesti kuntayhtymälle siirtämiin tehtäviin.

Jatkovalmistelun käynnistäminen

Kasvupalveluiden erillISRatkaisusta Uudellamaalla tulisi ottaa maininta jo maakuntauudistusta koskevaan lakiesitykseen. ErillISRatkaisu edellyttää sen huomioimista muussa vireillä olevassa kasvupalvelulainsäädännön uudistuksessa.

ErillISRatkaisua koskeva jatkovalmistelu edellyttää yhteistyötä uudistuksen kaikkien osapuolten kanssa ja jatkovalmistelu tulisi käynnistää viiveettä.

Jussi Pajunen, kaupunginjohtaja

Jukka Mäkelä, kaupunginjohtaja

Kari Nenonen, kaupunginjohtaja

Christoffer Masar, kaupunginjohtaja